ΣΥΝΑΥΛΙΑΙ ΤΗΣ ΕΒΔΟΜΑΔΟΣ

ΥΠΟ ΤΟΥ κ. AL. THURNEYSSEN

Νάχη κανείς τὴν ὑποχρέωση ν' ἀκούσῃ τρεῖς συναυλίες ποὺ δίδονται τὴν ἴδια μέρα καὶ τὴν ἴδια ὥρα, εἶναι ἀσφαλῶς μιὰ περιπέτεια, ποὺ μπορεῖ ν' ἀπογυμνώσῃ καὶ τὸν πιὸ ὑπομονητικὸ φιλόμουσο, ἀπὸ τὸ τελευταῖο ἴχνος ψυχικῆς ἰσορροπίας. Ἀκόμα περισσότερο ὅταν ὁ Ἀττικὸς οὐρανὸς λησμονῇ τὴν παγκοσμίως γνωστὴ καλὴ ἀνατροφή του καὶ ὁ δυστυχισμένος κριτικὸς ἀπροειδοποίητος δὲν φρόντισε νάχῃ μαζί του τὴ φορεσιὰ τοῦ μπάνιου, ὅταν ἔσπευδε παραπαίων ἀπὸ τὴ μιὰ αἴθουσα συναυλίας στὴν ἄλλη.

Ἀλλὰ ἂς μὴ μιλήσωμε περισσότερο γιὰ τὸ σκοτεινὸ δράμα ποὺ παίζεται στὴν ἄσφαλτο σὲ παρόμοιες περιστάσεις. Δὲν συμπεριλαμβάνεται ἄλλως τε αὐτὸ στὶς ὑποχρεώσεις τοῦ μουσικοκριτικοῦ. Ἂς μοῦ συγχωρηθῇ μάλιστα ποὺ γιὰ μιὰ στιγμὴ ξεχνώντας τὸν προορισμό μου, στάθηκα ἀφιπλαντεύομενος, χωρὶς καλὰ-καλὰ νὰ ξέρω ἂν ἔπρεπε νὰ γράψω τὶς κρίσεις μου γιὰ τὶς συναυλίες ποὺ παρηκολούθησα ἢ νὰ ἐξιστορήσω τὶς περιπέτειες τοῦ ὑγροῦ ταξιδιοῦ μου στοὺς δρόμους τῶν Ἀθηνῶν στὶς βραδυνὲς ὧρες.

– Λώρης καὶ Ἴντα Μαργαρίτη

Μουσικὴ γιὰ δυὸ πιάνα εἶναι ἕνα εἶδος σχετικῶς ἐλάχιστα ἐν χρήσει. Δὲν εἶναι πολὺ εὔκολο γιὰ ἕνα πιανίστα νάβρῃ σύντροφο, ποὺ συμφωνεῖ μαζί του καὶ στὸν τρόπο τῆς ἐκτελέσεως καὶ στὴ μουσικὴ ἀντίληψι. Ἕνα σύντροφο ποὺ πρὸ πάντων θὰ ἐδέχετο νὰ θυσιάσῃ τὶς ἀξιώσεις του ὡς σολίστ, νὰ ἀπαρνηθῇ τὴν ἀνεξαρτησίαν του καὶ νὰ ὑποταχθῇ στὰς ἀπαιτήσεις τῶν ἀμοιβαίων παραχωρήσεων ποὺ προαπαιτεῖ ἡ μουσικὴ τοῦ δωματίου. Τὸ καλλιτεχνικὸν ζεῦγος Λώρης καὶ Ἴντα Μαργαρίτη χρεωστοῦν τὴν εὐρωπαϊκὴν πλέον φήμην των ἀκριβῶς εἰς τὸ ὅτι συντυγχάνουν εἰς ὅλα : Τελεία τεχνική, πλήρης συμφωνία ἰδιοσυγκρασιῶν, πλήρης συντονισμὸς σκέψεων καὶ αἰσθημάτων.

Τὸ παίξιμό τους διακρίνει μία ἀκρίβεια ποὺ δὲν παρουσιάζει τὸ ἐλάχιστον χάσμα. Ἡ τελεία προσαρμογὴ τοῦ ἑνὸς toucher πρὸς τὸ ἄλλο δημιουργεῖ ἕνα ἦχον ἀπολύτου ὁμοιογενείας. Ἔχουν καὶ οἱ δύο ἀνεπτυγμένον εἰς τόσον βαθμὸν τὸ αἴσθημα τῆς ἀποδόσεως τοῦ τόνου ὥστε παρέχουν εὐκολώτατα ὅλες τὶς ἀποχρώσεις του καὶ ὅλες τὶς φωτοσκιάσεις του, ποὺ μπορεῖ κανεὶς νὰ φαντασθῇ. Μιὰ θερμὴ καὶ ὅμως λεπτοτάτη μουσικότης σφραγίζει τὰς ἐκτελέσεις τους μὲ μιὰ ἐκφρασιν ψυχικότητος, χωρὶς τὴν ὁποίαν ἡ μουσικὴ εἶναι ἀδύνατον νὰ ὑπάρξῃ. Ἡ γενικὴ μόρφωσή τους καὶ ἡ φυσικὴ τους καλαισθησία φροντίζει γιὰ τὴν ἀπαραίτητον ἀναλογίαν μεταξὺ τοῦ πνευματικοῦ καὶ τοῦ αἰσθητικοῦ στοιχείου.

Ἐννοεῖται ὅτι ὑπὸ τοιαύτας συνθήκας ἡ ἐκτέλεσις τοῦ «Χορικοῦ — Εἰσαγωγῆς» τοῦ Μπὰχ καὶ πρὸ πάντων αἱ «Μεγάλαι παραλλαγαὶ καὶ διπλὴ φούγκα ἐπὶ ἑνὸς θέματος τοῦ Μπετόβεν», τὸ μνημειῶδες αὐτὸ ἔργον τοῦ Max Reger, ἔδωσαν μίαν τόσον πραγματικὸς δυνατὴν ἀπόλαυσιν, ὥστε τὸ πολυπληθὲς ἀκροατήριον θεωροῦσε πτωχὰς τὰς θερμοτάτας ἐκδηλώσεις μὲ τὰς ὁποίας προσπαθοῦσε νὰ εὐχαριστήσῃ.

Ὅσο γιὰ μένα ἄφησα μὲ πραγματικὴν λύπην τὴν αἴθουσαν γιὰ νὰ σπεύσω ὅπου μὲ καλοῦσαν τὰ καθήκοντά μου καὶ δὲν κατώρθωσα νὰ ἀκούσω τὸ ὑπόλοιπον τοῦ τόσον ἐνδιαφέροντος προγράμματός των.

– Δ. Καραμαούνα

Γιὰ ἐκείνους ποὺ ἐπιθυμοῦν τὴ μουσικὴ ἐξέλιξι τοῦ τόπου, εἶναι πάντα μιὰ ἰδιαίτερη χαρά, νὰ μποροῦν νὰ διαπιστώσουν πῶς ὑπάρχουν νεαροὶ μουσικοὶ ποὺ δὲν παύουν νὰ ἐργάζωνται καὶ νὰ προχωροῦν στὴν τέχνη τους. Γιατί αὐτὸ δὲν εἶναι τόσο εὔκολο νὰ γίνῃ. Στὴν ἐποχή μας αἱ συνθῆκαι γιὰ τὸν καλλιτέχνην εἶναι δυσμενέστεραι παρά ποτέ. Αἱ δυνατότητες τοῦ ὑλικοῦ κέρδους σχεδὸν ἀνύπαρκτες. Ἡ μουσικὴ ἄλλωστε ποτὲ δὲν ὑπῆρξεν εἶδος μὲ τὸ ὁποῖον θὰ μποροῦσε νὰ κάνῃ κανεὶς «χρυσὲς δουλειές». Ὅποιος κοντὰ σ' ἄλλα εἶναι ὑποχρεωμένος νὰ ζῇ ἀπὸ παραδόσεις πιάνου καὶ διατρέχει ἔτσι τὸν κίνδυνον νὰ ἀφήσῃ τὸ πνεῦμα καὶ τὴν ἐνεργητικότητά του νὰ παρασυρθοῦν ἀπὸ τὴ ρουτίναν, αὐτὸς θὰ μὲ καταλάβῃ καλλίτερα ὅταν πῶ ὅτι: ἀπαιτεῖται ἀληθινὰ πολὺ θάρρος καὶ ἀξιοθαύμαστη αἰσιοδοξία γιὰ νὰ μπορέσῃ κανεὶς νὰ ἐκιδοθῇ σοβαρὰ καὶ εὐσυνείδητα στὴ μελέτη ἑνὸς προγράμματος μὲ τόσας ἀξιώσεις. Αὐτὸς πρῶτα-πρῶτα πρέπει νὰ ἀναγνωρισθῇ καὶ νὰ ἐκτιμηθῇ ὅσον ἀξίζει γιὰ νὰ κρίνωνται ἀπολύτως δίκαια παρόμοιες ἐμφανίσεις.

Ἡ Καραμαούνα εἶναι χωρὶς ἀμφιβολίαν ἕνα πιανιστικὸ ταλέντο ἄξιον προσοχῆς. Ἡ τεχνική της ἄψογος, τὸ toucher της ἱκανοποιητικώτατα θερμό. Ἔχει μεγάλην μουσικότητα καὶ εἶναι προικισμένη μὲ μιὰ φυσικὴ διαίσθησιν γιὰ τὴν ἔκφρασιν καὶ τὴν καλὴν ἀρθρωσιν τῆς μουσικῆς φράσεως. Ἡ ἐλλειψις κάποιας ἐλαστικότητος, κάποιας εὐλυγισίας στὸ παίξιμό της ὀφείλεται ἀσφαλῶς εἰς τὴν ἰδιοσυγκρασίαν της. Ἔτσι οἱ χρωματισμοί της εἶναι πάντα κάπως πυκνοί. Δὲν ἔχουν ἀρκετὴ διαφάνειαν.

Ἀπὸ τὸ πλούσιο πρόγραμμά της δὲν μπόρεσα ν' ἀκούσω παρὰ τὸ κομψὸ καὶ καλοεπεξεργασμένο «Thème varié sur le nom de Haydn» τοῦ R. Hahn, τὴ χαριτωμένη Gavotte τοῦ Brahms-Gluck καὶ τοὺς πικάντικους ἐξωτισμοὺς τοῦ B. Mayerl μὲ τὴν ἐπιτυχῆ ἀπόδοσιν τῶν ὁποίων ἡ συμπαθὴς καλλιτέχνις εἶχε μιὰ μεγάλη ἐπιτυχία καὶ ἀπέσπασε θερμοτάτας ἐκδηλώσεις δικαίας ἐπιδοκιμασίας, ποὺ ἐλπίζω θὰ μεγαλώσουν τὸ θάρρος της στὶς σοβαρές της προσπάθειες.

– Ornella Puliti Sandoliquido

Μὲ τὸ ὡραῖον καὶ εὔηχον αὐτὸ ὄνομα παρουσιάσθηκε τὴν ἴδια βραδυὰ στὴν Casa d'Italia μία νεαρὰ πιανίστα ἀπὸ τὴν Ρώμην, ποὺ ἐξέπληξε τοὺς ἀκροατάς της μὲ τὸ θερμόαιμο καὶ ζωηρό της παίξιμο.

Μόλις πρόφθασα ν' ἀκούσω τὸ τελευταῖο μέρος τοῦ προγράμματός της : Τὴν πνευματώδη, τὴν σπινθηροβόλον Toccata τοῦ Petrassi, τὸ χαριτωμένο, πλούσιο σὲ φαντασία κομματάκι τοῦ Pick-Mangiagalli, Danse d'Olaf, τὴν κάπως βαρειὰ Umoresca τοῦ Nordio καὶ τέλος τὴν λαμπρὰν Polonaise εἰς μι τοῦ Λίστ.

Ὅλα αὐτὰ ἀπεδόθησαν μὲ μίαν τεχνικὴν σπανίας λεπτότητος μὲ ἕνα toucher ἀπιστεύτου εὐαισθησίας, μὲ μίαν θερμότητα ἰδιοσυγκρασίας, μὲ μίαν ζωηρότητα καὶ μὲ μίαν ἔμφυτον διαίσθησιν γιὰ τὸ μουσικὸν περιεχόμενον, ὥστε ἀμέσως κανεὶς εἶχε τὴν ἐντύπωσιν ὅτι εὑρίσκεται ἐμπρὸς σὲ μιὰ δυνατὴ ἐπιδλητικὴ ἰδιοφυΐα. Θὰ ἄξιζε ν' ἀκουσθῇ ἡ καλλιτέχνις ἀπὸ εὐρύτερον κοινὸν σὲ κάποιαν ἀπὸ τὰς συναυλίας ποὺ ὀργανώνονται κάθε χρόνο καὶ ἴσως δὲν θὰ ἦτο ἄσκοπον νὰ σημειωθῇ τὸ ὄνομά της ἀπὸ ὅσους μετακαλοῦν ξένους καλλιτέχνας.

Περιττὸν νὰ προσθέσω ὅτι τὸ πυκνὸν ἀκροατήριον ἐνθουσιασμένον ἀπὸ τὴν θαυμασίαν ἐκτέλεσιν δὲν ἐφείσθη ἐκδηλώσεων γιὰ νὰ εὐχαριστήσῃ τὴν ἐκλεκτὴν καλλιτέχνιδα.

Alex Thurneyssen

—*—